

**PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2011 M. BIUDŽETO VYKDYMO
AUDITO ATASKAITA**

2012 m. gegužės 8 d. Nr. A – 7
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant 2012-04-10 pavedimą Nr.5 F

Auditą atliko:

Savivaldybės kontrolierė Regina Viškeliienė (grupės vadovas)

Kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Rita Kuncienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Pranė Teišerskienė

Auditas pradėtas 2012 m. balandžio 10d.

Auditas baigtas 2012 m. gegužės 7 d.

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.panrs.lt

Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje.

T U R I N Y S

ĮŽANGA

AUDITO APIMTIS IR METODAI

PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS.

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO SUDARYMAS IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO PARENGIMAS

1.1. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO TVIRTINIMAS

1.2. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMOS

1.2.1 Biudžeto pajamų apskaita ir ataskaitos rengimas

1.3. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS

1.3.1. Biudžeto išlaidų apskaita ir ataskaitos rengimas

1.4. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ĮSIPAREIGOJIMAI

1.4.1. Paskolų apskaita ir ataskaitų rengimas

REKOMENDACIJOS

IŽANGA

Finansinis auditas atliktas, vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės kontrolieriaus 2011 m. balandžio 10 d. pavedimu Nr.5 F. Auditą atliko savivaldybės kontrolierė Regina Viškelienė (grupės vadovas) ir kontrolės ir audito tarnybos vyriausiosios specialistės: Rita Kuncienė ir Pranė Teišerskienė. Audituojamas subjektas – Panevėžio rajono savivaldybės administracija, identifikavimo kodas 188774594, adresas – Vasario 16-osios g., Nr. 27, Panevėžys.

Audituojamuoju laikotarpiu, Panevėžio rajono savivaldybės administracijai vadovavo administracijos direktorius Vitalijus Žiurlys, Finansų skyriaus vedėja dirbo Genė Šarkiūnienė.

Audito tikslas – įvertinti ar 2011 metų biudžeto įvykdymo ataskaitos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2011m. biudžeto įvykdymo ir turto naudojimo. Išvadą teikti Savivaldybės Tarybai.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie Panevėžio rajono savivaldybės 2011 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama:

- Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2011m. gruodžio 31 d. metinė ataskaita (forma Nr. 1-sav.);
- Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2011m. gruodžio 31 metinė ataskaita (forma Nr. 2-sav.);
- Panevėžio rajono savivaldybės administracijos skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2012m. sausio 1 d. ataskaita metinė (forma Nr. 3-sav.) su priedu;
- Panevėžio rajono savivaldybės administracijos ilgalaikių paskolų panaudojimo statistinė 2012m. sausio 1 d. ataskaita metinė (forma Nr. 4-sav.);
- Panevėžio rajono savivaldybės administracijos mokėtinų ir gautinų 2011m. gruodžio 31 d. metinė ataskaita (forma Nr. 4);
- Panevėžio rajono savivaldybės administracijos biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti vykdymo 2011m. gruodžio 31d. ataskaita (forma Nr. SB-1);
- Panevėžio rajono savivaldybės administracijos biudžeto išlaidų plano valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 2011m. gruodžio 31d. ataskaita (forma Nr.SB-2);
- Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 2011m. gruodžio 31d. ataskaita (forma Nr.SB-3);
- Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo panaudojimas;
- Aiškinamasis raštas dėl 2011 metų Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto įvykdymo suvestinės atskaitomybės.

Pagal Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo 2011m. gruodžio 31 d. metinę ataskaitą (forma Nr. 1-sav.):

- patvirtintas Panevėžio rajono savivaldybės 2011 metų biudžetas –89735,5 tūkst. Lt pajamų ir išlaidų planas;
- įvykdytas Panevėžio rajono savivaldybės 2011 metų biudžetas - gauta 87954,7 tūkst. Lt pajamų, padaryta 84875,9 tūkst. Lt išlaidų.

Panevėžio rajono savivaldybės tarybos sprendimu ¹ patvirtintas 2011 metų biudžeto 8 programos vykdė 67 asignavimų valdytojai.

¹ Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2011-02-23 sprendimas Nr. T-21 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2011 metų biudžeto patvirtinimo“

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus², siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis – 1 proc. visų savivaldybės kasinių išlaidų³ tai yra 848,2 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito planavimo metu, siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo atlikta rizikos analizė, kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis, įvertintos numatytos procedūros rizikai sumažinti bei ją valdyti ir nustatytos svarbiausios audito sritys.

Audito procedūroms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti, taikant šias audito procedūras: skaičiavimus, patikrinimus, paklausimus, analitines ir kitas procedūras. Be to, teisėtumo požiūriu buvo vertinti:

- Panevėžio rajono savivaldybės 2011 metų biudžeto sudarymas, tvirtinimas ir tikslinimas;
- savivaldybės skolinimosi rodiklių lygis;

PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS

I. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO SUDARYMAS IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO PARENGIMAS

1.1. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO TVIRTINIMAS

Savivaldybių biudžetus tvirtina savivaldybių tarybos⁴. Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra savivaldybės biudžeto tikslinimas⁵. Panevėžio rajono savivaldybės 2011 metų biudžetas patvirtintas laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų. Savivaldybės biudžetas patvirtintas laiku ir be biudžeto deficito. 2011 metais savivaldybės biudžetas buvo tikslinamas įstatymo nustatyta tvarka 14 kartų.

Pastebime, kad tvirtinant Panevėžio rajono savivaldybės tarybos biudžete neišskirtos Administracijos direktoriaus rezervo (toliau tekste – Rezervo lėšos) lėšos⁶, tačiau sudaryta savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo biudžeto išlaidų sąmata 244,0 tūkst. Lt. *Mes negalime pasisakyti dėl 244,0 tūkst. Lt patvirtinimo teisėtumo, kadangi šie asignavimai biudžete neatskleisti*. Vadovaujantis įstatymu *Rezervo lėšos naudojamos tik toms reikmėms, kurių negalima numatyti sudarant ir tvirtinant savivaldybės biudžetą*⁷. Šios lėšos naudojamos ekstremalių situacijų padariniams likviduoti ir kitoms reikmėms pagal savivaldybių tarybų nustatytas taisykles. Audituojamuoju laikotarpiu panaudota 244,0 tūkst. Lt Rezervo lėšų, pilnai nesilaikant nustatytos tvarkos.⁸

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

³ Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2011m. gruodžio 31d. metinė ataskaita (formos Nr.2-sav.)

⁴ LR Biudžeto sandaros įstatymo (LR 2003m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. IX-1946 redakcija) 26 str. 4 d.

⁵ LR Vietos savivaldos įstatymo (LR 2010m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XI-971 redakcija) 16 str. 2 d. 15 p.

⁶ LR Biudžeto sandaros įstatymo (LR 2003m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. IX-1946 redakcija) 25 str. 1d.

⁷ LR Biudžeto sandaros įstatymo (LR 2003m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. IX-1946 redakcija) 25 str. 2 d.

⁸ Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2004-03-04 Nr. T- 375 „Rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarka“.

Ne pagal Rezervo paskirtį lėšos buvo panaudotos: biudžetinių įstaigų komunalinėms paslaugoms (šildymui) apmokėti; transporto išlaikymui; projektavimui ir ekspertizėms bei teisei registracijai.

Šios ir kitos išlaidos galėjo būti numatytos planuojant ir tvirtinant savivaldybės biudžetą. 126,1 tūkst. Lt Tarybos sprendimu⁹ Rezervas buvo sumažintas ir paskirstytas kitiems asignavimų valdytojams remonto darbams atlikti. Vadovaujantis galiojančia Rezervo naudojimo tvarka, Rezervo lėšų apskaitą turėtų tvarkyti Savivaldybės administracijos finansų skyrius. Audito metu nustatėme, kad Finansų skyrius šios funkcijos neatlieka. Manome, kad Rezervo asignavimai turėtų būti pilnai apskaitomi ir sudaromos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos (forma Nr.2)¹⁰. Siūlome peržiūrėti Rezervo lėšų naudojimo tvarką, kad ji atitiktų vietos savivaldos įstatymo 16 str. 2 d. 17 punktu numatytą išskirtinę savivaldybės tarybos kompetenciją ir biudžeto sandaros įstatymo 25 str. 2 dalį.

Praėjusio audito (2011-05-9 ataskaita Nr. A-9) rekomendacijų vykdymo plane Administracija nurodė, kad klausimas dėl analogiškų neatitikimų buvo apsvarstytas biudžeto ir ekonomikos komitete ir komitetas nusprendė tvarkos nekeisti. Pastebime, kad administracijos direktoriaus rezervo tvarkos nustatymas yra Savivaldybės tarybos kompetencija¹¹.

IŠVADOS:

1. Panevėžio rajono savivaldybės taryba 2011 metų biudžete patvirtino (patikslino) asignavimus 67 asignavimų valdytojams 8 biudžeto programų vykdymui.
2. Panevėžio rajono savivaldybės tarybos sprendimais 2011 metais biudžetas tikslintas 14 kartų jį padidinant 4426,2 tūkst. Lt.
3. Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2011 metų biudžete nepatvirtintas konkretus Administracijos direktoriaus rezervo lėšų dydis 244,0 tūkst. Lt. Asignavimai nepatvirtinti ir išlaidos tinkamai neapskaitytos. Todėl negalime pasisakyti dėl 244,0 tūkst. Lt teisėtumo tvirtinimo.
4. Rezervo lėšos naudojamos nesivadovaujant Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis.
5. Rezervo asignavimų apskaita nevedama kaip to reikalauja Finansų ministro 2008-12-31 įsakymu Nr.1K- 465 ir Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2004-03-04 sprendimu Nr. T- 375 nustatyta tvarka.

1.2. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMOS

1.2.1. Biudžeto pajamų apskaita ir ataskaitos rengimas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais¹² viešojo juridinio asmens vadovas turi parengti ir patvirtinti savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos vadovą. Vadovas turi atskleisti pasirinktą duomenų registravimo buhalterinėje apskaitoje variantą, kurio pagrindu turi būtų nustatyta duomenų grupavimo būdai finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitoms sudaryti.¹³

Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas nustato, kad apskaitos politika – apskaitos principai, apskaitos metodai ir taisyklės, skirti ūkio subjekto apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms sudaryti. *Turi būti nustatyta biudžeto vykdymo ataskaitų derinimo su finansinėmis ataskaitomis tvarka.*

Antri metai, kaip Savivaldybėje nepatvirtintos apskaitos savivaldybės išdo tvarkos, kurios turėtų atskleisti pajamų, finansavimo sumų, išipareigojimų, finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų savivaldybės išdo ypatumus.

Audito metu nustatėme, kad 50 Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų savo veikloje gavo pajamas už prekes ir paslaugas. Tokiu būdu iš viso į biudžetą buvo surinkta 984,4 tūkst. Lt. Pajamos buvo renkamos už patalpų nuomą – 16,3 proc.; tėvų arba gyventojų įnašus – 65,9 proc. ir

⁹ Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2011-05-18 Nr.T- 111“Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2011m. biudžeto patikslinimo“.

¹⁰ Finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr.1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“

¹¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., Nr. 55-1049; 2008, Nr.113-4290) 16 str. 2d. 15 p.

¹² Buhalterinės apskaitos įstatymu ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais.

¹³ Pavyzdinis savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos vadovas.

kitas paslaugas - 17,8 proc. Šios rūšies pajamų planas įvykdytas ir viršyta 3,6 proc. Pastebime, kad Savivaldybė nenustačiusi įstaigoms pajamų (už prekes ir paslaugas) planavimo kriterijų¹⁴. Neatsižvelgiama į esamą situaciją, vadovaujamosi praeitų metų faktiniu pajamų surinkimu.

Pvz.: Naujamiesčio kultūros centrui pajamų planas Tarybos sprendimu¹⁵ buvo patvirtintas 2,5 tūkst. Lt įvykdyta – 23,0 tūkst. Lt, Ramygalos gimnazijai patvirtinta 5,0 tūkst. Lt, įvykdyta 0,3 tūkst. Lt.

ISVADOS:

1. Savivaldybė neturi parengusi ir patvirtinusi savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos vadovo, kurio sudėtinės dalys yra apskaitos politika ir buhalterinės apskaitos registrų sudarymo bei buhalterinės apskaitos organizavimo nurodymai.
2. Savivaldybė nenustačiusi įstaigoms pajamų (už prekes ir paslaugas) planavimo kriterijų.
3. Savivaldybės pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2011-12-31 metinė ataskaita (forma Nr.1 sav.) sudaryta vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

1.3. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS

1.3.1. Biudžeto išlaidų apskaita ir ataskaitos rengimas

Audituojamuoju laikotarpiu keturios rajono pagrindinės mokyklos (Berčiūnų, Paliūniškio, Upytės A. Belazaro ir Žibartonių) moksleivių maitinimą organizavo turėdamos valgyklų darbuotojus, išlaikomus iš biudžeto lėšų. Šiai funkcijai atlikti buvo skirta 176,8 tūkst. Lt. Mokyklų valgyklose buvo maitinami ir moksleiviai bei kiti lankytojai, susimokantys už maistą. Surinktomis lėšomis buvo atstatomos maisto produktų įsigijimo išlaidos.

Audito metu pastabų dėl maitinimo organizavimo ir maisto produktų apskaitos neturėjome tik Žibartonių pagrindinei mokyklai. Šioje mokykloje maisto produktų apskaita teiktina kaip geros praktikos pavyzdys. Tačiau kitose tikrintose mokyklose negalėjome įsitikinti atliekamų ūkinių ir finansinių operacijų teisingumu ir teisėtumu: apskaitos politikose nenustatyti maisto produktų buhalterinės apskaitos tvarkų aprašai, kuriuose turi būti pateikti maisto produktų galimų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo buhalterinėje apskaitoje detalūs nurodymai, naudojamų dokumentų - registrų formų pavyzdžiai. Berčiūnų ir Paliūniškio pagrindinėse mokyklose nesudaromi valgiaraščiai - reikalavimai, kuriuose turi būti nurodomas produktų kiekis pagal rūšis, reikalingas visos dienos patiekalų gamybai. Šių dokumentų pagrindu turi būti sudaromas maisto produktų nurašymo aktas. Nesant šių privalomų dokumentų, negalime nustatyti mokyklose nurašomų materialinių vertybių (maisto produktų) kiekio tikrumo ir teisingumo. Upytės mokykloje valgiaraščiai - reikalavimai sudaromi, tačiau užpildyti neteisingai: nenurodytas gaminamų patiekalų skaičius, vienam patiekalui pagaminti reikalingas produktų kiekis, daug nepateisintų įrašų taisyčių, valgiaraščiai - reikalavimai nepatvirtinti mokyklos direktorės, *produktai nurašomi nepagrįstai*.

Pvz.: nurašyti 2,0 kg miltų, gaminant barsčius su bulvėmis; nurašyta 2,3 l aliejaus bulvienei su žirniais; nurašyta 2,75 kg mėsos varškės patiekalui; nurašyta 5,5 kg. burokėlių – nenurodant kas iš viso buvo gaminta.

Pastebėtina, kad Upytės ikimokyklinio ugdymo skyriuje sunaudotų maisto produktų apskaita vedama teisingai, valgiaraščiai - reikalavimai užpildyti tinkamai

Pastebime, kad minėtose mokyklose maisto produktų inventorizacijos neatliekamos arba atliekamos formaliai - netikrinami faktiniai likučiai, nevedamos sandėlio apskaitos knygos. Kadangi negavome įrodymų dėl kiekvieną dieną sunaudojamų maisto produktų kiekių ir verčių pagrįstumo, negalime pasisakyti dėl padarytų 125,3 tūkst. Lt išlaidų maisto produktams teisingumo ir teisėtumo. Manome, kad tokia netinkama maisto produktų apskaita arba jos nebuvimas sudaro prielaidas apgaulei ir materialinių vertybių panaudojimui ne pagal paskirtį.

¹⁴ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.

¹⁵ Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2011-02-23 Nr. T- 21 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2011 metų biudžeto patvirtinimo“

Audito metu nustatėme, kad Savivaldybės biudžetinių įstaigų valgyklose nėra vieningos darbuotojų ir lankytojų iš šalies, maitinimo tvarkos. Mokyklos nesivadovauja Švietimo įstatymo¹⁶ nuostatomis dėl įkainių ir tarifų nustatymo už papildomas paslaugas.

Pvz.: Gustonių senelių globos namuose darbuotojams, valganties globos namų valgykloje nustatytas 5 proc. atkainis ir taip renkamos papildomos pajamos, mokyklose – darbuotojai maitinami už tą pačią, mokiniams skirtą kainą.

Tikrintose trijose mokyklose nereglamentuotos kasos operacijos. Patikrinimo metu paaiškėjo, kad visose mokyklose grynųjų pinigų apyvarta vyksta, tačiau kasos operacijos dokumentuojamos tik Paliūniškio mokykloje ir tai pažeidžiant kasos darbo organizavimo taisyklių reikalavimus¹⁷. Pinigų priėmimas iš valgiusiųjų kiekvieną dieną įforminamas pinigų priėmimo kvitais, tačiau pinigai į kasą nepatenka. Įrašas kasos knygoje daromas vieną kartą per mėnesį – užpajamuojama bendra per mėnesį, pagal kvitus, surinktų pinigų suma. Tą pačią dieną ši suma įnešama į banką. Sudaroma galimybė ištisą mėnesį darbuotojui disponuoti surinktais pinigais, neužtikrinant jų apsaugos. Upytės ir Berčiūnų mokyklose grynų pinigų operacijos nedokumentuojamos, įnešami į banką pinigai nepagrįsti parduotų patiekalų kiekiu ir verte. *Negalime pasisakyti dėl grynųjų pinigų surinkimo ir įnešimo į biudžetą teisingumo. Visose trijose mokyklose vidaus kontrolė apskaitant maisto produktus bei pinigines lėšas surinktas už maitinimą yra nepatenkinama.*

IŠVADA :

1. Trijose mokyklose, turinčiose valgyklų darbuotojų etatus, išlaikomus iš biudžeto lėšų, maisto produktų apskaita vedama netinkamai, vidaus kontrolė nepatenkinama, maisto produktai nurašomi nepagrįstai. Todėl negalime pasisakyti dėl padarytų išlaidų maisto produktams 125,3 tūkst.Lt teisingumo ir teisėtumo.

2. Savivaldybės biudžeto išlaidų duomenys pagal išlaidų funkcinę klasifikaciją teisingomis sumomis įtraukti į Panevėžio rajono savivaldybės administracijos parengtą Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2011 m. gruodžio 31 d. metinė ataskaitą (forma Nr. 2-sav.). Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo 2011 m. gruodžio 31d. metinė ataskaita sudaryta duomenų, gautų iš Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktų ataskaitų, pagrindu.

1.4. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ĮSIPAREIGOJIMAI

IŠVADA :

1. Panevėžio rajono savivaldybės kreditinis išsiskolinimas iš biudžeto lėšų audituojamuoju laikotarpiu išaugo 22,8 proc. sudarė, debetinis išsiskolinimas, atitinkamai - 7,7 proc.

2. Savivaldybės administracijos mokėtinų ir gautinų sumų 2011 m. gruodžio 31d. metinė ataskaita (forma Nr.4) sudaryta duomenų, gautų iš Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktų ataskaitų, pagrindu.

1.4.1. Paskolų apskaita ir ataskaitų rengimas

IŠVADA:

1. Atlikus savivaldybės paskolų buhalterinės apskaitos tvarkymo audito procedūras, nustatyta, kad ilgalaikių vidaus paskolų gavimas ir grąžinimas į apskaitą yra įtrauktas teisingomis sumomis.

2. Panevėžio rajono savivaldybės administracijos skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2012 m. sausio 1 d. metinė ataskaita (forma Nr.3-sav.)su priedu ir Ilgalaikių paskolų panaudojimo statistinė 2012 m. sausio 1 d. metinė ataskaita (forma Nr.4-sav.) sudarytos teisės aktų reikalavimais ataskaitoms rengti.

¹⁶ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr.23-593) 43 str. 10p. 4d.

¹⁷ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2000-02-17 nutarimas Nr.179“Dėl kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“.

REKOMENDACIJOS

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais viešojo juridinio asmens vadovui :
- 1.1. Parengti ir patvirtinti savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos vadovą, kuriame būtų:
- buhalterinės apskaitos registrų sudarymo ir buhalterinės apskaitos organizavimo detalūs nurodymai;
  - buhalterinės apskaitos tvarkų aprašai, kuriuose turi būti pateikti savivaldybės išdo galimų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo buhalterinėje apskaitoje detalūs nurodymai;
  - parinkti duomenų registravimo apskaitoje variantai, kad būtų užtikrintas biudžeto vykdymo ataskaitų ir finansinių ataskaitų suderinamumas.
2. Tvirtinti asignavimus Administracijos direktoriaus rezervui ir vesti lėšų apskaitą teisės aktu nustatyta tvarka.
3. Peržiūrėti Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2004-03-4 sprendimą Nr.T-375 “Dėl rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarkos” ir rezervo lėšų naudojimo tvarką numatyti pagal Savivaldos įstatymo 16 str. 2d. 17 punktu numatytą išskirtinę savivaldybės tarybos kompetenciją bei biudžeto sandaros įstatymo 25 str. 2 dalį.
4. Rengiant ir tvirtinant Savivaldybės biudžetą, planuojant pajamas už prekes ir paslaugas, vadovautis Biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių reikalavimais.
5. Sustiprinti vidaus kontrolę mokyklose, vykdančiose mokinių maitinimą .Užtikrinti tinkamą, teisingą ir teisėtą materialinių vertybių (maisto produktų) apskaitą, sunaudojimą ir nurašymą. Užtikrinti tinkamą grynųjų pinigų apskaitą , saugų surinkimą ir laikymą.
6. Įvertinti Berčiūnų, Paliūniškio ir Upytės A. Belazaro pagrindinių mokyklų atsakingų asmenų darbą organizuojant mokinių maitinimą.
7. Spęsti dėl vieningos maitinimo organizavimo ir apskaitos tvarkos Savivaldybės biudžetinių įstaigose.
- Rekomendacijų įgyvendinimui, prašau, užpildyti rekome, ndacijų įgyvendinimo plano lentelę ir pateikti ją Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai iki 2012 metų rugpjūčio 1d.

Savivaldybės kontrolierė

Regina Viškelienė

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos
Vyr specialistė

Rita Kuncienė

Vyr. specialistė

Pranė Teišerskienė

Susipažinau :
Savivaldybės administracijos direktorius

Vitalijus Žiurlys

Administracijos finansų skyriaus vedėja

Genė Šarkiunienė

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

(dokumento data) (registracijos numeris)
(dokumento sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas rašte	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Vykdytojas

(Pareigų pavadinimas)
pavardė.

(parašas)

(vardas)